

De Tapuit en zoveel meer

Herman van Oosten, 2018. Atlas Contact, Amsterdam. 272 pagina's, € 21,99. ISBN 978-90-4503-651-9.

De tapuit is een fascinerend vogel. Een typisch voorbeeld van een broedvogel die in Nederland, nog niet eens zo heel lang geleden, algemeen en wijdverspreid was, maar door een geleidelijke achteruitgang nog slechts te vinden is op een paar plekjes: het Noord-Hollands Duinreservaat en het Aekingerzand in Drenthe. In dit vijftiende deel van de succesvolle vogelreeks van Atlas Contact onderzoekt Herman van Oosten uitvoerig hoe deze achteruitgang te verklaren is en wat dit ons leert over ecologie en natuurbescherming.

Van Oosten is duidelijk geen fan van al te eenvoudige, maar populaire verklaringen zoals de klimaatverandering, de konijnenziekte of predatie door vossen; hij wil weten hoe deze factoren, en wellicht meer, met elkaar samenhangen. Ecologie is te complex is voor simpele verklaringen, is de boodschap van het boek. Het vraagt om diepgaande beschouwing, de wil om op basis van nieuwe inzichten nieuwe vragen te stellen, weer het veld in te gaan en nóg beter te kijken. Het boek is een pleidooi

voor gedegen veldwerk. Zonder observaties geen kennis. En wat weten we eigenlijk nog maar weinig.

Het boek geeft daarbij een mooie inkijk in het leven van een tapuitenecoloog, een duinstruiner. De schrijver neemt je mee in zijn verwondering over op het eerste gezicht onverklaarbare ontwikkelingen en over nieuwe inzichten. In de vragen die volgen op elk gevonden antwoord, het steeds maar weer om de zekerheid heen

draaien. Maar ook in de literaire zoektocht naar alles wat er ooit over de tapuit is geschreven, langs oude Griekse geschriften, Russische literatuur en Shakespeare.

De Tapuit is een meeslepend boek. Zeer informatief, met vele feitjes over de tapuit, de geschiedenis van de ecologie en de naamgeving van soorten door de eeuwen heen. Het boek laat prachtig zien hoe het observeren en begrijpen van de natuur samenhangt met fascinatie en verwondering én met de kunst om deze in woorden en beeld te vangen. Juist die verwevenheid van biologie, literatuur en poëzie maakt het boek zo leesbaar en boeiend. Tijdens het lezen groeit het verlangen om naar buiten te gaan, en liggend in een zonbeschenen duinpan, mijmerend over het goede leven, naar een rankbenige tapuitenvrouw te speuren, die ongeduldig maar vastberaden zorgdraagt voor haar jongen en daarmee de basis legt voor de toekomst van haar nageslacht, de populatie en uiteindelijk de soort. Het is de aandacht voor zelfs de kleinste details, de zorgvuldigheid van het observeren en verwoorden, die maken dat dit boek veel meer is dan een boek over de tapuit.

RAOUL BEUNEN